KRAKUS.

SOBOTA 27. WRZEŚNIA 1822. Nr. 194.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1649 Jan Kazimierz zbił Tatarów pod Zborowem.

M O D Y.

Czepeczki muślinowe garnirowane tulami, surducik biały garnirowany na przodzie z huzarska, zapięty na guziczki do samego dołu, w kształcie z resztą zwyczajnej gładkiej sukienki; należą do najmodniejszych ubiorów damskich. Kapelusiki różowe z małym rondkiem, są najmodniejsze do teatru. Kobiety modne występujące do loży z gołą głową, mają włosy ubrane gładko *á la Ninon*. Męszczyzni, ubior zupełnie czarny, pantalony długie, trzewiki i pończochy czarne *á jour*, przyjęli za najmodniejszy. Nader gustownym jest ubiór dzieci płci męzkiej: surducik kroiki piaskowy, z jednym kołnierzem spadającym na ramiona jak u płaszcza, w trzy rzędy skromny szamerunek z huzarska na przodzie pasik marokinowy z sprzączką srebrną, pantaloniki karmazynowe z podpinkami tego koloru, kapelusz zwyczajny męski popielaty; na szyi chusteczka jedwabna pod kołnierzyk z niedbała zawiązana, nader przyjemną nadaje postać. —

Turcya. Słychać że nowy xiąże Moldawii, w drodze do tego kraju zamordowany został.--Wiadomości z pomienionej prowincyi, w nader okropnym stanie malują jej stolicę Jassy. Najpiękniejsze pałace bojarów, kościoły i klasztory, stały się pastwą płomieni. Z 8,000 domów ledwie czwarta część została. Hrabia Lilzów internuncyusz austryacki w Stambule, przez nadzwyczajnego gońca odwołany został, z oznaczeniem kogo innego w swoje miejsce. -- Sultan turecki miał przysiądz na swoją brodę, że w Morei wystawi wielki pałac z głów chrześcian.

Hiszpanja. Wszystkie listy z Madrytu donoszą za rzecz pewną, że wojsko wiary zupełnie już zniesione zostało; lecz z innych stron wiadomości zdają się temu zaprzeczać. -- Trappista i Quesada znajdują się w takiem położeniu, że mogą we dwa ognie bydź wzięci.--Słychać że kordon zdrowia na granicach hiszpańskich z strony Francyi, ma doznać niejakiej odmiany i złagodzenia, skutkiem wzajemnych porozumień obu rządów. -- Głoszą że 24,000 wojska portugalskiego, stanie na granicach hiszpańskich. -- Pomiędzy niewolnikami wojska wiary, zajduje się zakonnik rodzony wòy Quesady. Gazeta codzienna francuska donosi, że infant hiszpański Don Carlos, na dziesięcioletnie więzienie na wyspie Ceuta skarany został.(?)-- Król hiszpański podpisał juz zwołanie Kortezów na dzień 25 Września, w skutek przedstawienia ministrów jakie uczynili w tej mierze. -- Jenerał Palafox, dowódzca straży pałacowej, miał donieść 27 Sierpnia, że król przedsiębierze ucieczkę,(?) względem czego przedsięwziąść miano stosowne środki.-- Na granicach hiszpańskich, pod jeneralem Mina Espinoza i Empecinado, zbierają się trzy korpusy wojska, których jest głównym przeznaczeniem, zniweczyć wojsko wiary.-- Leryda iest głównym pun-

ktem ich zgromadzenia.-- Halabarnicy od gwardyi królewskiej, także rozwiązani zostali. -- Wojsko rokoszan w Nawarrze ma już wynosić do 10,000 ludzi.-- Pomiędzy rojalistami w Katalonii i Arragonii niejedność panuje.[?] --

Francya. Podług listów z Bajonny wielkie [illegible] uzbrajania wojenne które na 150,000 ludzi wystarczyć mogą. W arsenale zrobiono już do 4,000,000 ładunków. Ze wszystkich okolic Francyi, nadchodzą wozy z prochami i kulami. -- Wielu przybywających i odchodzących kuryerów, zatrzymują w bliskości Paryża, niewiadomo kto i z jakich powodów? Ostatnim nawet zupełnie tamowaną jest dalsza droga. -- Jeden z dzienników francuzkich donosi, że w mieszkaniu wielkiego mistrza loży wolnych mularzów zrobiono ścisłą rewizyą i zabrano wszystkie papiery tyczące się zgromadzenia. -- Jenerał Lafayette tak dalece jest obrażony wplątaniem swego nazwiska do sprawy Bertona, że postanowił, niebydź więcej deputowanym Francyi. -- Dziennik francuzki *Echo* donosi, że rejencya w Seo d' Urgel wysłała już swoich ajentów do dworów europejskich.-- D. 11. Września Berton został już na śmierć wskazany. W obronie swojej miał powiedzieć te słowa: "Cokolwiek bądź się stanie, serce moje wolne jest od ,, zarzutu, którego zawsze godłem było stare przysłowie: *Dulce et decorem est pro patria mori*,, -- Woelfel który pojmał Bertona nie jest niemcem, lecz rodem z hrabstwa Burgundii. Berton w swojej obronie, wspominając go mówił że ta prowincya już niejednego z podobnych mu wydała, przytaczając familią Gerardów którzy xięcia Oranii roku 1584 zamordowali i za to od Filipa II krola hiszpańskiego szlachectwem udarowani zostali. -- Wyrzucał on mu zdradę, fałsze rozmaite i morderstwo bezbronnego *Madnan*. -- Jeneralnemu prokuratorowi Mange, powybijano okna. Wyrok śmier-

ci przez węglarzy który mu przesłano, oznaczony jest liczbą 123. Król francuzki powrócił do zdrowia. --

Anglia. Miasto Liwerpool dało wielką ucztę *Caniṅgowi* który ma niezawodnie wniść do rady ministrów, Miał on podczas tej uczty mowę, gdzie przyznając potrzebę poprawy konstytucyi, chęć całkowitej jej zmiany, nazwał ostatnią zbrodnią. -- Utrzymują że xiąże Wellington zaledwie uszedł trucizny. -- Ma on już zupełnie bydź zdrowym lecz słychać że nie pojedzie na kongres. -- Goniec londyński donosi, że król hiszpański pisał o danie sobie pomocy od dworów europejskich; i że ta okoliczność ma bydź przedmiotem głównym obrad kongressu.-- Znowu teraz w Londynie pokazują się pikiery, tacy samijak byli w Paryżu, którzy panienkom żadają bolesne rany, dotąd jeszcze żadnego nieschwytano:

Prussy. N. Król Pruski, wyjechał dnia 20 b. m. z Berlina na kongres do Werony. Po drodze odbędzie rewiją wojska w Merseburgu. Zastępcą swoim pod czas tej nieobytności mianował królewicz następce tronu. --

Grecya. Podług wiadomości od granic włoskich dnia 7 Września, oczekiwaną jest na morzu śródziemnem druga amerykańska flotylla dla wzmocnienia pierwszej przybyć mająca: Potwierdza się także ważna wiadomość, że przymierze pomiędzy Ameryką północną i Grekami podpisanem zostało.

ROZMAITOŚCI.

Na kongres do Werony wszystkie dwory włoskie wezwanemi zostały. — Sławny astronom Herszel, urodził się w Hanowerze 15 Listopada 1733, żył więc blisko lat 90. Syn jego pozostały poświęcił się tejże nauce. --

Gazeta wrocławska, rozsmiesza nas swą wątpliwością o wiadomości w Kuryerze Warszawskim, który donosi: że pewna kobieta w dziesięciu miesiącach porodziła czworo bliźniąt: Rzecz bardzo naturalna. Mogła naprzykład 1 Marca 1821 powić dwoje bliźniąt, a 1 Stycznia 1822 znowu dwoje: Cóż więc w tem jest dziwnego?